

MEZINÁRODNÍ DEN PAMÁTEK

**„Byl jednou jeden dům
v Českých Budějovicích“**

18. DUBNA 2026

Byl jednou jeden dům v Českých Budějovicích

Dům. Slovo všední a samozřejmé – a přitom plné významů. Je to střecha nad hlavou, domov, místo bezpečí, ale také prostor pro práci a obživu. Dům může být symbolem bohatství a prosperity, ale i rodinné pospolitosti i společenských proměn. Je základní stavební jednotkou města – a zároveň jeho paměť.

Letošní Mezinárodní den památek v Českých Budějovicích se zaměřuje na příběhy jednotlivých domů, které společně utvářejí obraz města od jeho založení ve 13. století až po současnost. Měšťánské domy s gotickými jádry, renesančními a barokními úpravami, kláštery a kostely, dvory, průjezdy i technické stavby – všechny tyto „domy“ vyprávějí o tom, jak se ve městě žilo, pracovalo, obchodovalo i modlilo.

Budějovické domy nejsou jen architektonickými objekty. Jsou svědky městské urbanizace, proměn stavebních slohů, změn životního stylu i společenských vztahů. Jejich dvory a dvorečky skrývají každodenní život minulých staletí, zatímco fasády do ulic odrážejí reprezentaci, ambice i vkus svých majitelů.

Program dne nabídne mimořádné zpřístupnění běžně nepřístupných historických domů a památek, komentované prohlídky s odborníky, přednášky pro laickou veřejnost i doprovodný program. Návštěvníci budou mít možnost nahlédnout za fasády, objevit skryté prostory a poznat domy jako živé organismy, které se v průběhu staletí proměňovaly spolu s městem a jeho obyvateli.

Byl jednou jeden dům... A byl – a stále je – součástí našeho města, našich dějin i našich vlastních představ o tom, co znamená domov.

OBSAH

04–07 KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

05 „Dům spravedlnosti“ – Prohlídka českobudějovické radnice s kostýmovaným průvodcem

06 „Dům vody“ – komentovaná prohlídka vodárenské věže

06 „Dům zbožnosti – dominikánský klášter“ – Ing. Jiří Míchal

07 „Dům knihy, místo, kde se čtou příběhy – Eggertova vila – ozdoba klasicistní tváře města“ – Mgr. Ivo Kareš

07 „Dům dobré reklamy a dobrého jídla – Hoch Špalíček“ – Vlastimil Hoch a Milan Binder

08–12 **PŘEDNÁŠKY**

- 09 „Dům paměti – Co o městských domech ukrývá archiv“
– PhDr. Daniel Kovář
- 09 „Dům Wortnerů – za historií jednoho rodu“
– Martin Polák
- 10 „Dům vědění – Gymnázium Česká“
– Mgr. Antonín Sekyrka
- 10 „Literární příběhy domů ze zmizelé Rybní ulice“
– Mgr. Jan Štífler
- 11 „Dům obrazů – Wortnerův dům – měšťanský palác s cimbuřím“ – Mgr. Hynek Látal, Ph.D.
- 12 „Dům jako socha – netradiční architektura a obytné sochy Michala Trpáka“
- 12 „Dům deštníkáře – Téměř zapomenuté řemeslo“
– Milan Binder

13–15 **DŮM PAMÁTKÁŘŮ – zapomenutí lékárníci na předměstí Budějovic aneb račí oči v hmoždíři**

16–18 **PROHLÍDKY MĚSTA – křížem krážem s památkářem**

- 17 „Dům továrníka Franze Hardtmutha“ – Tomáš Hobizal
- 17 „Dům odjezdů a návratů – Českobudějovické nádraží“
– Ing. arch. Hana Chalupská a Ing. Jiří Kafka
- 18 „Domy budějovických právozářníků“ – PhDr. Ivo Hajn
- 18 „Jak se staví dům – Jakob Stabernak – příběh budějovického stavitele“ – Martin Polák

19–20 **PROGRAM PRO RODINY S DĚTMI**

- 20 „Byl jednou ne jeden dům – Putování historií pro rodiny s dětmi“ – Mgr. Ladislav Švadlena
- 20 „Dům soli – českobudějovická solnice – divadelní představení Klubíčka pohádek“ – MAREDIV s.r.o.

21–22 **DOPROVODNÝ PROGRAM**

- 22 Koncert souboru Žestě 200 – „Z děl slavných hudebních mistrů“

23–27 **PŘÍSTUPNÉ OBJEKTY**

- 24 Dům historie – Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – výstavní expozice
- 25 Dům královské moci – Věž Železná panna
- 25 Dům obchodu – Vyhlídková terasa obchodního domu Brouk a Babka
- 26 Dům obrany – Rabenšteinjská věž
- 26 Dům, kde je „Střecha Budějč“ – Prohlídka malé a velké terasy Galerie Dvořák
- 27 Dům modliteb a tónů – Evangelický kostel – volně přístupné + koncert Žestě200
- 27 Biskupská zahrada

Vstup volný od 9:00 do 17:00

Vstup pouze s platnou vstupenkou. Bezplatné vstupenky lze rezervovat na www.cbsystem.cz. Vyzvednout je lze pouze v Turistickém informačním centru na nám. Přemysla Otakara II. čp. 2. České Budějovice.

I. KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

„Dům spravedlnosti“ – Prohlídka českobudějovické radnice s kostýmovaným průvodcem

Prohlídky v 9:15 / 10:15 / 11:15 / 13:15 / 14:15 / 15:15 hod. Délka 60 minut, kapacita 25 osob.
Sraz na radničním nádvoří.

Barokní podoba radnice na náměstí Přemysla Otakara II. pochází z let 1727–1730, kdy ji místní radní nechali přestavět podle plánů významného architekta Antona Erharda Martinelliho. Nová tvář radnice nebyla pouze reprezentativní sídlo městské správy – její bohatá výzdoba a symbolika vyjadřovaly ideu, že město stojí na spravedlnosti, moudrosti, opatrnosti a statečnosti. Alegorické sochy těchto ctností zdobí atiku budovy a nad obřadní síní se tyčí freska s motivem Šalamounova soudu, která symbolizuje spravedlivé rozhodování pánů radních.

Během komentované prohlídky s kostýmovaným průvodcem navštívíte nádherné interiéry radnice, nahlédnete do obřadní a soudní síně s monumentální freskou, seznámíte se se symbolikou výzdoby i s historickými příběhy městské správy. Získáte nový pohled na to, jak barokní umění a architektura vyjadřovaly ideál veřejného dobra a práva.

„Dům vody“ – komentovaná prohlídka vodárenské věže

Prohlídky v 9:00 / 10:00 / 11:00 / 13:00 / 14:00 / 15:00 hod. Délka 50 minut. Kapacita 25 osob.

Sraz před vstupem do věže.

Vodárenská věž v Českých Budějovicích je jednou z nejstarších technických památek v Jihočeském kraji. Postavena byla v letech 1721–1724 jako součást městského vodovodního systému, který přiváděl vodu z řeky Vltavy až do měděné nádrže ve vrcholu věže a odtud gravitačně zásoboval město i slavnou Samsonovu kašnu. Původní barokní stavba byla v roce 1882 upravena a zvýšena na dnešních 44,3 metrů, čímž získala svou charakteristickou podobu se sgrafitovým městským znakem na průčelí.

Přestože dnes již neplní svoji původní funkci, věž zůstává symbolem bojů našich předků o vodu, která pro obyvatele města není samozřejmostí jako dnes. Během komentované prohlídky s kostýmovaným průvodcem vystoupáte 106 schodů ke starému vodojemu, dotknete se původních barokních zdí a pomocí videoexpozic procestujete vývoj zásobování vodou od raných dob města až po moderní technologie.

„Dům zbožnosti – dominikánský klášter“ – Ing. Jiří Michal

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátky v 9:00 a 11:30 hod.

Sraz před hlavním vstupem do kláštera – Piaristické náměstí.

Dominikánský klášter s kostelem Obětování Panny Marie patří mezi nejstarší a nejceněnější památky Českých Budějovic. Klášter byl založen současně se vznikem města v roce 1265. Již v roce 1274 byl nedokončený kostel vysvěcen pro bohoslužby. V interiéru se dochovaly vzácné nástěnné malby ze 14. a 15. století, včetně vyobrazení sv. Kryštofa či Zvěstování Panny Marie. Ambity kláštera obklopují rajský dvůr s gotickou křížovou chodbou. Po zrušení kláštera v 18. století sloužil objekt různým účelům, až se stal místem, kde se setkává historie s dnešním životem města.

Dominikánský klášter pod svou střechou vyslechl tisíce modliteb, hostil mnohé významné osobnosti a přežil doby slávy i období temnější. Během komentované prohlídky s Ing. Jiřím Michalem, znalcem místní historie, si připomeneme nejen tyto autentické historické stopy a osobnosti, které klášter provázely, ale i skryté příběhy tohoto místa zbožnosti – od modliteb středověkých občanů až po náročné proměny, které klášter během staletí prodělal.

„Dům knihy, místo, kde se čtou příběhy – Eggertova vila – ozdoba klasicistní tváře města“ – Mgr. Ivo Kareš

Délka 60 minut. Kapacita 30 osob. Začátek v 10:00 hod. Sraz před budovou JVK, Na Sadech 1856/27.

Eggertova vila patří k nejstarším a nejvýznamnějším vilovým stavbám v Českých Budějovicích. Postavena byla v letech 1859–1860 pro místního obchodníka a majitele grafitových dolů Antona Eggerta a představuje raný příklad reprezentativního vilového bydlení s jemně bosovanou fasádou a architektonickými detaily, které odkazují k empíru i nastupujícímu historismu.

Po roce 1946 se vila stala součástí Jihočeské vědecké knihovny, kde dodnes slouží jako „dům pro knihy“ – místo, kde se setkává minulost s životem současných čtenářů. Během komentované prohlídky s Mgr. Ivo Karešem se seznámíte s osudy Eggertovy vily – od rodinného sídla podnikatele přes různé funkce v meziválečném a poválečném období až po současnou roli knihovny. Dozvíte se o jejím významu pro městskou kulturu a architekturu i o tom, jak stavba formovala střed města kolem Sadů a jak se proměnila v průběhu téměř 170 let existence.

„Dům dobré reklamy a dobrého jídla – Hoch Špalíček“ – Vlastimil Hoch a Milan Binder

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 10:30 hod. Sraz před budovou Špalíčku, Vltavské nábř. 688/3.

Objekt známý jako Hoch Špalíček stojí na místě původního hospodářského dvora čp. 1, který byl postaven už v roce 1369 a dal jméno celé čtvrti Čtyři Dvory. Postupem staletí prošel různými proměnami, než se v roce 1999 stal sídlem rodinné firmy Hoch reklama s tradicí od roku 1899.

Během komentované prohlídky vás Vlastimil Hoch, pokračovatel rodinné tradice, a Milan Binder, budějovický fotograf a patriot, provedou touto jedinečnou stavbou, jejíž kořeny sahají hluboko do dějin města. Seznámíte se s příběhem rodiny Hochů i dlouholetou historií reklamy v Českých Budějovicích. Po citlivé rekonstrukci se Špalíček proměnil v živý a multifunkční dům – architektonicky zajímavý objekt s rozmanitými prostory, kde historická struktura původního statku plynule přechází v moderní interiéry pro reklamu, design, služby a gastronomii s charakterem městského komunitního místa.

II. Přednášky

„Dům paměti – Co o městských domech ukrývá archiv“ – PhDr. Daniel Kovář

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 10:00 hod. Sraz před Státním okresním archivem, Rudolfovská 40.

Město České Budějovice má bohatou tradici uchovávání své historie – první systematické snahy o evidenci a zabezpečení městských písemností sahají už do 14. století, kdy notář Mikuláš začal pořizovat registry privilegií a dalších listin. Postupem staletí vznikl rozsáhlý městský archiv, jehož fondy zahrnují více než 742 listin z let 1296–1882, přes 6 000 svazků městských knih z let 1375–1945 a stovky metrů spisů, které dokumentují každodenní život, správu a stavební dějiny města i samotných městských domů.

Během přednášky s ředitelem archivu, PhDr. Danielem Kovářem, se zaměříme na to, co nám archivní zdroje říkají o budějovických domech – nejen o významných stavbách a urbanistickém vývoji, ale i o drobných příbězích obyvatel, stavebních plánech, cechovních zápisech nebo listinných materiálech, které odkrývají skryté stránky života města. Nahlédneme do autentických dokumentů a odhalíme, jak se z listin stává paměť města, která vypráví příběh domů a lidí napříč staletími.

„Dům Wortnerů – za historií jednoho rodu“ – Martin Polák

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 10:30 hod. Sraz před AJG, U Černé věže 22.

Wortnerův dům, dnes sídlo Alšovy jihočeské galerie, býval po generace domovem významné českobudějovické měšťanské rodiny Wortnerů, která se podílela na obchodním i společenském životě města. Z někdejších časů se tak dochoval nejen pozoruhodný dům, ale i příběhy jeho obyvatel i jejich doby.

Po stopách tohoto rodu se vydáme s Martinem Polákem, potomkem slavného stavitele Jakoba Stabernaka, jenž byl s Wortnery příbuzensky spjat. Čeká vás přednáška plná rodinných příběhů, vazeb i drobných historek, které odhalí, jak pestrý život se kdysi odehrával za zdmi jednoho starobylého domu.

„Dům vědění – Gymnázium Česká“ – Mgr. Antonín Sekyrka

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 11:00 hod. Sraz před budovou gymnázia, Česká 64.

Gymnázium Česká stojí už více než 120 let jako dům vědění a vzdělání v srdci města. Jeho historie sahá až k době, kdy tu stávala královská mincovna, kterou vystřídalو piaristické učiliště a pozdější reálka, které položily základy moderního gymnaziálního vzdělávání v Českých Budějovicích a podle tradice navazovaly na starší školy při klášterních komunitách, které se o vzdělání mládeže staraly už v raném novověku. Po přestěhování a proměnách se v roce 1903 otevřela budova na adrese Česká 64, kterou pak jako první ředitel vedl Dr. Matthias Koch (1840–1926) a pod jeho vedením se škola stala centrem vzdělanosti a společenského života města.

Z úst současného ředitele Mgr. Antonína Sekyrky se dozvíte nejen o tom, jak se gymnázium začalo formovat z piaristického a reálkového vzdělávání, ale také o životech jeho slavných žáků, učitelů, ale i repetentů.

„Literární příběhy domů ze zmizelé Rybní ulice“ – Mgr. Jan Štifter

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 13:00 hod. Sraz před AJG, U Černé věže 22.

Jan Štifter je uznávaný českobudějovický spisovatel, novinář a kulturní historik, autor řady próz a povídek (např. Kathy, Sběratel sněhu, Paví hody) a románu Café Groll, který si získal veřejnost i rozhlasovou a divadelní podobou. Ve svém díle často propojuje historii města s osobními příběhy a zmizelými místy, která dnes známe jen z archivů nebo vyprávění.

V této netradiční besedě s autorským čtením vás Jan Štifter provede „zmizelým světem“ Rybní ulice, která stávala v místech dnešního Senovážného náměstí a DK Metropol. Autor představí své osobní příběhy a postavy, které vkládá do kontextu minulosti, besedu bude kombinovat s autorským čtením svých povídek, odehrávajících se právě tady, ve zmizelých Budějovicích.

„Dům obrazů – Wortnerův dům – měšťanský palác s cimbuřím“ – Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 14:00 hod. Sraz před AJG, U Černé věže 22.

Wortnerův dům je významný měšťanský palác, ve kterém rodina Wortnerů bydlela od poloviny 19. století po několik generací. Od roku 1993 zde sídlí pobočka Alšovy jihočeské galerie, jejíž adaptace a rekonstrukce objekt doslova zachránila pro další generace. Při obnově byly učiněny některé zajímavé nálezy ze stavební historie domu.

Během přednášky si přiblížíme stavební dějiny domu a povíme si něco i o rodinách, které jej obývaly. Neopomeneme zmínit ani současné využití domu. Program zakončíme krátkou komentovanou návštěvou stálé expozice Alšovy jihočeské galerie „Chrámem, kruhem, strání“, kterou tvoří sbírky středověkého umění. Je umístěna v podzemí v prostoru evokujícím sakrální charakter. Vaším průvodcem bude Mgr. Hynek Látal, Ph.D. specialista na jihočeské pozdně gotické umění.

„Dům jako socha – netradiční architektura a obytné sochy Michala Trpáka“

Délka 60 minut. Kapacita 30 osob. Začátek ve 14:00 hod. Sraz před Rabenštejnskou věží.

S uznávaným sochařem, výtvarníkem, architektem Michalem Trpákem pohovoříme nejen o nápadu, ale i o samotné realizaci stavby domů metodou 3D tisku. Jako příklad uvedeme přístavbu zubní ordinace v Roudenské ulici, realizované v letech 2015–2019. Ta byla navržena jako sochařský objekt, který však respektuje i svou vnitřní funkci. Vstup do budovy je ve formě stylizovaných otevřených úst, oči domu v podobě balkonových oken rozhlížejí se do kraje a forma domu vrcholící čapkou. Ordinace a zubní laboratoř jako socha, v níž vznikají malé sochy v podobě zubních implantátů. Michal Trpák již od roku 2008 organizuje vyhlášený festival soch v plenéru s názvem „Umění ve městě“ a od roku 2019 se také věnuje 3D tisku betonu s ateliérem Scoolpt.

„Dům deštníkáře – Téměř zapomenuté řemeslo“ – Milan Binder

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 15:30 hod. Sraz před Jihočeským muzeem.

Vydejte se s Milanem Binderem do domu v ulici U Černé věže, kde se kdysi prodávaly i opravovaly deštníky – dnes už téměř zapomenuté řemeslo, které však bývalo běžnou součástí městského života.

Nečeká vás jen vyprávění o jednom domě a jeho obyvatelích, ale také jedinečné setkání s autentickými předměty ze sbírky autora. Uvidíte a dokonce si budete moci prohlédnout zblízka prvorepublikové artefakty, které připomenou dobu, kdy byl deštník nejen praktickou ochranou před deštěm, ale i symbolem elegance. Atmosféra starých Budějovic tak ožije přímo před vašimi očima.

III. Dům památkářů

ZAPOMENUTÍ LÉKÁRNÍCI NA PŘEDMĚSTÍ BUDĚJOVIC ANEB RAČI OČI V HMOŽDÍŘI

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště, Senovážné nám. čp. 6

Historický objekt domu U Ferusů patří k významným svědectvím městské historie Českých Budějovic. Původně vznikl v druhé polovině 18. století na místě starší zástavby a krátce sloužil i jako sídlo prvního českobudějovického biskupa Jana Prokopa Schaaffgotscheho (1748–1813). Později se stal sídlem prosperujícího špeditérského a zasilatelského podniku rodiny Ferusů (1874–1945), který nabyl evropského významu. Po druhé světové válce byl objekt využíván utilitárně a až v polovině 90. let 20. století se stal sídlem českobudějovického územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu – místa, kde se péče o památky setkává s historií samotné budovy.

Program na dvoře U Ferusů

- 11:00** **POULIČNÍ DIVADLO** – divadlo Potulného čajovníka, představení nejen pro děti
- 12:00** **CAMPANELLO** – taneční vystoupení souboru historických tanců
- 13:30** **DIVADELNÍ SCÉNKA** – tradiční představení amatérských herců z NPÚ zaměřené na dosud opomíjenou lékárnickou tradici bývalého povoznictví U Ferusů
- 14:30** **CAMPANELLO** – taneční vystoupení souboru historických tanců
- 15:30** **LAKOMÁ BARKA** – hudební vystoupení souboru, který velmi podmanivým způsobem interpretuje lidové písně

PO CELÝ DEN:

VÝSTAVA / Lékařská literatura v zámeckých knihovnách

VAZBA KVĚTIN / květinová farma Květy nestačí

DOBOVÉ TRŽIŠTĚ / byliny, přírodní masti, medy, čaje, keramika

KAVÁRNA A CUKRÁRNA / Boršovské dobroty

Změna programu vyhrazena.

IV. „Křížem krájem s památkářem“

„Dům továrníka Franze Hardtmutha“ – Tomáš Hobizal

Délka 90 minut. Kapacita 35 osob. Začátky v 11:00 a 14:30 hod.

Sraz před Domem dětí a mládeže, U Zimního stadionu 1.

Novobaroční Hardtmuthova vila v Českých Budějovicích byla postavena v roce 1911–1912 jako reprezentativní rodinné sídlo významného průmyslníka Franze von Hardtmutha a jeho manželky Anny von Rostocil. Vila stojí uprostřed rozsáhlé zahrady a patří k nejlepším příkladům architektury pozdního historismu ve městě; její dispoziční řešení, bohatá sochařská výzdoba a alianční erb Hardtmuthů a Rostoczilů odkazují na společenské postavení zakladatelů.

Rod Hardtmuthů patřil mezi přední průmyslnické rodiny ve městě – jejich podnik L. & C. Hardtmuth, známý později jako Koh-i-noor, byl jedním z předních výrobců nejen psacích potřeb a tužek v Evropě, ale i keramiky a kachlových kamen. Vila, která byla až do poloviny 20. století soukromým bydlením rodiny, po roce 1945 změnila funkci a od roku 1979 slouží jako sídlo Domu dětí a mládeže.

Během prohlídky vás pan Tomáš Hobizal coby zdejší komorník pana továrníka provede vilou a seznámí vás nejen s technickými vymoženostmi interiérů z roku 1911 ale i s pestrou historií rodiny Hardtmuthů a jejich životními příběhy, které jsou spjaty s tímto architektonickým skvostem.

„Dům odjezdů a návratů – Českobudějovické nádraží“ – Ing. arch. Hana Chalupská z Ateliéru A8000 a Ing. Jiří Kafka

Délka 90 minut. Kapacita 40 osob. Začátek v 13:00 hod. Sraz před vlakovým nádražím boční vstup pod hodinami.

Českobudějovické nádraží patří k nejvýznamnějším architektonickým památkám města – historická novorenesanční budova z roku 1908, navržená architektem Gustavem Kulhavým pro Rakousko-uherské státní dráhy, byla dlouho centrem cest, setkání i loučení. Po více než století provozu prošla náročnou rekonstrukcí, která citlivě propojila její historický charakter s potřebami 21. století a stala se jedním z nejvýraznějších projektů obnovy památek v Česku. Rekonstrukce byla oceněna titulem Památka roku 2024 za rozsáhlou a citlivou obnovu kulturní památky a získala titul Dopravní stavba roku 2024.

Během komentované prohlídky si prohlédnete nádraží takřka od sklepa po půdu společně s architektkou Hanou Chalupskou z Ateliéru A8000. Dozvíte se o obtížích i radostech přetváření památkově chráněné budovy, o zachování autentických prvků i tom, jak se historický objekt stává moderním prostorem. Velký milovník a znalec železnice pan Jiří Kafka nám přiblíží historii všech předešlých nádražních budov Českých Budějovic.

„Domy budějovických právovárečníků“ – PhDr. Ivo Hajn

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 14:00 hod. Sraz na radničním nádvoří.

České Budějovice patří k nejstarším českým městům s kontinuální pivovarnickou tradicí. První zmínky o vaření piva ve městě spadají do roku 1300, kdy je zmiňován jeden z místních sládků Zachariáš. Město se postupně stalo centrem výroby piva zejména díky umu zdejších sládků i strategické poloze na obchodních cestách. Mnoho domů v historickém jádru města by mohla vyprávět své příběhy spojené s pivem. V některých se přímo vařilo pivo, v jiných se sladovalo, v dalších šenkovalo pivo. Historii piva ve městě, podstatu várečného práva, vznik sladoven a pivovarů vám přiblíží historik a znalec této problematiky pan PhDr. Ivo Hajn.

Během komentované procházky se s ním vydáte městem, navštívíte některé z těchto domů a dozvíte se mnohé o výrobě sladu i piva samotného, o tom, jak se vařilo v minulosti a jakou roli pivo sehrálo v životech obyvatel města.

„Jak se staví dům – Jakob Stabernak – příběh budějovického stavitele“ – Martin Polák

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátky ve 14:30 hod. Sraz před Jihočeským muzeem.

Z úst pravnuka významného českobudějovického stavitele uslyšíte příběh muže, který na přelomu 19. a 20. století výrazně ovlivnil tvář města. Jakob Stabernak (1847–1932) si vybudoval vlastní stavební firmu, která působila v Českých Budějovicích více než čtyřicet let a podílela se na řadě klíčových staveb – mezi nimi jsou zejména budovy sirotčince a kostela svaté Rodiny (1886–1888), kostel Růžencové Panny Marie (1900) či kostel Božského srdce Páně (1903–1904) a další veřejné i sakrální objekty, které dodnes formují městskou krajinu.

Stabernak byl také uznáván svojí odborností. V roce 1889 získal od papeže Lva XIII. rytířský kříž Řádu sv. Silvestra se zlatou ostruhou a roku 1895 obdržel brilantovou jehlici s podpisem císaře Františka Josefa I. jako ocenění za své zásluhy o stavby a stavebnictví.

Během přednášky s Martinem Polákem nahlédnete nejen do rodinného alba a osobních osudů, ale především do profesního odkazu stavitele, jehož dílo pomáhalo utvářet podobu města. A ukážete si i dům, který si pro svou rodinu vystavěl.

V. Program pro rodiny s dětmi

„Byl jednou nejeden dům – Putování historií pro rodiny s dětmi“ – Mgr. Ladislav Švadlena

Délka 60 minut. Kapacita 35 osob. Sraz na radničním nádvoří. Začátky v 9:00 a 12:30 hod.

Tužky a papír s sebou!!!

Vydejte se na hravé putování centrem Českých Budějovic, kde domy nebudou jen kulisou, ale stanou se vypravěči svých příběhů. Společně s Mgr. Ladislavem Švadlenou objevíte známé i zapomenuté stavby historického jádra – domy měšťanů, obchodníků i řemeslníků – a dozvíte se, kdo v nich žil, pracoval nebo snil své velké sny.

Prohlídka je uzpůsobena rodinám s dětmi: malé objevitele čekají zábavné úkoly, hádanky a hledání stop historie v ulicích města, díky nimž se historie promění v dobrodružnou výpravu. Poznáte, že i obyčejná fasáda může skrývat neobyčejný příběh. Dozvíte se, o čem se tenkrát psalo i mluvilo v Českých Budějovicích mezi léty 1918–1938.

„Dům soli – českobudějovická solnice – divadelní představení Klubíčka pohádek“ – MAREDIV s.r.o.

Délka 60 minut. Kapacita 60 osob. Začátek v 10:00 hod. Sraz před Solnicí, Piaristické nám.

Čtvrtý nejstarší krov v ČR ukrývá historii městské zbrojnice a solnice, která byla klíčová pro obchod a zásobování města soli již od středověku. Tato budova si zahrála i v pohádce Pyšná princezna a dnes se její podkroví promění v jeviště, kde si děti užijí Klubíčka pohádek.

Tři barevná klubíčka. Na první pohled obyčejná – ale uvnitř se ukrývá opravdové kouzlo! Jedno voní po sladkém perníku – a hned se ocitneme v lese u Perníkové chaloupky. Druhé jemně voní po hrášku – a už přibíhá neposlušný Budulínek s vychytralými lištičkami. A třetí? To nás zavede do pohádky o Červené Karkulce a vlkovi, který číhá za každým stromem. Čeká vás pestrá scéna, radost, smích a společné kouzlení s pohádkami. Stačí si vybrat klubíčko... a příběh se začne odvíjet.

VI. Doprovodný program

Koncert souboru Žestě 200 – „Z děl slavných hudebních mistrů“

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 15:00 hod. Kostel Českobratrské církve evangelické. Sraz před kostelem, tř. 28. října 1306/28.

Těšit se můžete na skladby hudebních velikanů i oblíbených klasiků. Soubor Žestě 200 vznikl v roce 2008 z řad nadšených profesionálů, pedagogů i amatérů většinou s mnohaletou praxí v různých orchestrech a komorních souborech. Tento hudební soubor se stal již nedílnou součástí mezinárodního dne památek.

Dům historie – Jihočeské muzeum

Pozor **pouze od 12:00 do 17:00 hod.** bude možné zdarma navštívit jak stálé, tak krátkodobé výstavy

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích patří k nejvýznamnějším kulturním institucím jižních Čech. Sídlí v monumentální novorenesanční budově z let 1899–1901, která byla otevřena veřejnosti v roce 1903. Shromažďuje a zpřístupňuje rozsáhlé sbírky mapující historii, přírodu, kulturu a lidové umění regionu. Muzeum se vyvinulo z místního muzejního spolku založeného již v roce 1877 a dnes spravuje téměř milion sbírkových předmětů, pořádá výstavy, přednášky a kulturně-edukační programy po celý rok.

- Stálá expozice – Příběh města Českých Budějovic – prezentuje dějiny města od jeho založení až po současnost.
- Stálá přírodovědná, archeologická a národopisná expozice – s řadou zajímavých exponátů z oblasti geologie, archeologie, přírody a lidové kultury.
- Lidé odvedle – Neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem

Dům královské moci – Věž Železná panna

Pozor **pouze od 12:00 do 17:00 hod.**

Gotická věž Železná panna na Zátkově nábřeží patří k dochovaným pozůstatkům hradebního systému města Českých Budějovic, jehož počátky sahají do 2. poloviny 14. století. Ve věži, dnes sídlí Muzeum krále železného a zlatého – první stálá expozice v Česku věnovaná Přemyslu Otakarovi II., zakladateli města.

Ve čtyřech patrech expozice nahlédnete do života a odkazu jednoho z nejvýznamnějších českých panovníků – od jeho politické dráhy až po symboly moci a městská privilegia. K vidění jsou dobové panely, kopie ceremoniálního meče, videoprezentace korunovačního kříže i další repliky královských insignií, které spolu s archivními dokumenty a obrazovým materiálem odkrývají příběh jeho vlády a zakládání měst jako jsou právě České Budějovice.

Přijďte objevovat sílu a symboliku panovnické moci přímo v historickém hradebním objektu, kde se středověká architektura setkává s poutavým vyprávěním o králi železném a zlatém.

Dům obchodu – Vyhlídková terasa obchodního domu Brouk a Babka

Pouze 9:00–12:00 hod., po předběžné rezervaci!

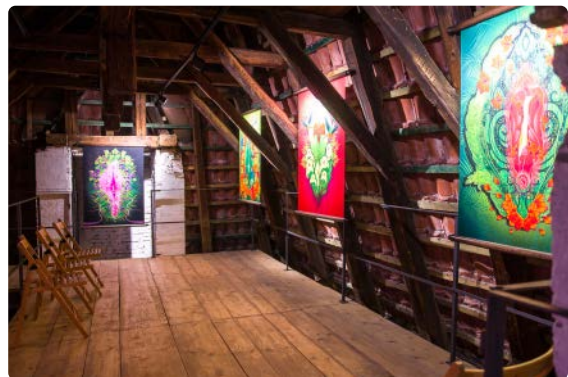
Kapacita je omezená na 10 osob, prohlídky začínají každých 20 minut mezi 9:00–11:40 hod.

Legendární obchodní dům Brouk a Babka stojí na rohu ulice Dr. Stejskala a Široké a byl postaven podle projektu Karla Chocholy pro firmu Josefa Babky a Jaroslava Brouka. Tento nemovitý kulturní klenot z roku 1935 se veřejnosti otevřel poprvé s vyhlídkovou terasou na střeše, odkud se nabízí nádherný pohled na historické centrum Českých Budějovic. Přivítá vás přímo majitel, pan Kult, který vás provede historií domu i jeho unikátní terasou. Přijďte odhalit netradiční pohled na město z výšky.

Dům obrany – Rabenštejnská věž

Otevřeno od 9:00 do 17:00 hod.

Navštivte nejlépe dochovanou věž středověkého opevnění, která byla vystavěna po roce 1390. Původně byla nižší a ze strany do města neměla čtvrtou stěnu – aby v případě dobytí neposkytla nepříteli útočiště. Teprve roku 1452 byla zvýšena o další patro a uzavřena i z vnitřní strany. Právě z této doby pochází dodnes zachovaný strmý krov a trojice obranných arkýřů – tichých svědků časů, kdy věž střežila bezpečí obyvatel. Máte jedinečnou možnost vystoupat do prostor středověkého krovu a prohlédnout si je na vlastní nebezpečí. Čeká vás autentický zážitek, vůně starého dřeva i dotek historie, který se jen tak nevidí. Přijďte objevit příběh domu, který po staletí bděl nad městem.

Dům, kde je „Střecha Buděj“ – Prohlídka malé a velké terasy Galerie Dvořák

Velká terasa - otevřeno od 9:00 do 17:00 hod. s možností kávy a dalších nápojů.

Malá terasa s výhledem na náměstí

- max. 10 osob, po 20 minutách - rezervace vstupenek nutná!!!

Na místě měšťanského domu, v rodném domě básníka Otakara Mokrého (1854–1899), byl koncem 19. století v provozu hotel U Zlatého slunce. Roku 1912 proběhly rozsáhlé stavební úpravy objektu ve stylu secese podle návrhu A. Hübschmanna. Poslední rozsáhlá rekonstrukce byla dokončena v roce 2001.

Přijďte se podívat na velkou terasu ve vnitrobloku s výhledem na budějovické okolí, či na malou terasu s jedinečným výhledem na náměstí Přemysla Ot. II. Od 9:00 do 17:00 hodin bude možné zdarma navštívit oba prostory. Do čtvrtého patra je možné vyjet výtahem, následně vás čeká ještě pár schodů přímo na terasy.

Dům modliteb a tónů – kostel Českobratrské církve evangelické (tř. 28. října 28)

Od 9:00 do 12:00 hod. budou otevřeny jeho prostory pro veřejnost – přijďte nahlédnout do jeho historie a obdivovat architekturu i interiér, který svědčí o živé církevní tradici Českých Budějovic.

A od **15:00 hod. vás zveme na oblíbený koncert souboru Žestě 200** – žestové uskupení vzniklé v roce 2008 z řad profesionálů, pedagogů i nadšenců převážně z Českých Budějovic a okolí, které si oblíbilo vážnou i populární hudbu, od J. S. Bacha po další klasická díla.

Evangelický kostel na třídě 28. října patří k významným památkám českobudějovického protestantského společenství. Postaven byl na přelomu 19. a 20. století (1899–1900) podle projektu Viktora Schwendtnera z Plzně na náročném městském pozemku pro německé luterány a později také pro Českobratrskou církev evangelickou, která v něm sídlí dodnes. Kostel s charakteristickou žlutou fasádou a věží se stal místem společné víry, setkávání i duchovního života města.

Biskupská zahrada

– *Zátkovo nábreží*

Nahlédněte s námi do zelené oázy ukryté v prostoru hradebního parkánu. Biskupská zahrada vznikla pravděpodobně roku 1769 spolu s piaristickou kolejí. Původně byla koncipována jako rokoková okrasná zahrada – s pečlivě tvarovanými záhony, půvabným altánkem u Železné panny a kruhovými bazény s vodotrysky, jejichž nástavce bylo možné měnit podle slavnostní příležitosti. V letních měsících zde našly své místo dokonce palmy a další subtropické rostliny, které dodávaly prostoru nádech exotiky a šlechtické elegance. Po roce 1948 byla zahrada zpřístupněna veřejnosti, její vybavení se postupně zjednodušilo a péče o ni zeslábla. Po roce 1990 se opět stala součástí biskupské rezidence.

Dnes je tichým svědkem proměn času – místem, kde se prolíná duch barokní okázalosti s příběhy moderní historie. Přijďte objevit její půvab i zapomenuté detaily, které vyprávějí víc, než by se na první pohled zdálo.

Mezinárodní den památek 18. 4. 2026

Druh aktivity s nutností rezervace vstupenky !!!

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

Dům spravedlnosti – prohlídka českobudějovické radnice s kostýmovaným průvodcem

Dům vody – komentovaná prohlídka vodárenské věže

Dům zbožnosti – dominikánský klášter – Ing. Jiří Michal

Dům knihy, místo kde se čtou příběhy – Eggertova vila – ozdoba klasicistní tváře města – Mgr. Ivo Kareš

Dům dobré reklamy a dobrého jídla - Hoch Špalíček – Vlastimil Hoch a Milan Binder

PŘEDNÁŠKY

Dům paměti – Co o městských domech ukrývá archiv – PhDr. Daniel Kovář

Dům Wortnerů – za historií jednoho domu – Martin Polák

Dům vědění – Gymnázium Česká – Mgr. Antonín Sekyrka

Literární příběhy domů ze zmizelé Rybní ulice – Mgr. Jan Štifter

Dům obrazů – Wortnerův dům – měšťanský palác s cimbuřím – Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Dům jako socha – netradiční architektura a obytné sochy Michala Trpáka

Dům deštníkáře – Téměř zapomenuté řemeslo – Milan Binder

DŮM PAMÁTKÁŘŮ

Zapomenutí lékárníci na předměstí Budějovic aneb račí oči v hmoždíři

PROHLÍDKY MĚSTA - KŘÍŽEM KRÁŽEM

Dům továrníka Franze Hardtmutha – Tomáš Hobizal

Dům odjezdů a návratů – Českobudějovické nádraží – Ing. arch. Hana Chalupská a Ing. Jiří Kafka

Domy budějovických právozářníků – PhDr. Ivo Hajn

Jak se staví dům - Jakob Stabernak – příběh budějovického stavitele – Martin Polák

PRO DĚTI

Putování historií pro rodiny s dětmi - Mgr. Ladislav Švadlena

Dům soli – českobudějovická solnice – divadelní přestavení Klubíčka pohádek – MAREDIV s.r.o.

DOPROVODNÝ PROGRAM

Koncert Žestě200

Akce s nutností rezervace vstupenek

	Délka	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30	12:00	12:30	13:00	13:30	14:00	14:30	15:00	15:30	16:00	16:30	Kapacita	Celkem	Místo srazu
	60 min.		9:15		10:15		11:15				13:15		14:15		15:15			25	150	Radniční nádvoří
	50 min.																	25	150	Vodárenská věž
	90 min.																	50	100	Dominikánský klášter
	60 min.																	30	30	Jihočeská knihovna Na Sadech
	90 min.																	50	50	Hoch Špalíček
	60 min.																	50	50	Státní okresní archiv
	60 min.																	50	50	AJG Wortnerův dům
	90 min.																	50	50	Gymnázium Česká
	60 min.																	50	50	AJG Wortnerův dům
	60 min.																	50	50	AJG Wortnerův dům
	60 min.																	30	30	Rabenštejnská věž
	60 min.																	80	80	Jihočeské muzeum
	???																	50	50	Národní památkový ústav
	90 min.																	35	70	DDM ČB
	90 min.																	40	40	Vlakové nádraží
	90 min.																	50	50	Radniční nádvoří
	90 min.																	50	50	Jihočeské muzeum
	60 min.																	35	70	Radniční nádvoří
	60 min.																	70	70	Podkroví restaurace Solnice
	60 min.																	80	80	Kostel, tř. 28 října 28

Mezinárodní den památek 18. 4. 2026

DRUH AKTIVITY

Jihočeské muzeum se svými výstavními expozicemi

Železná panna

Brouk a babka - terasa - vstupenky nutné, prohlídka každých 20 min

sřecha Budějovic

Biskupská zahrada

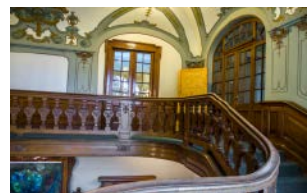
Rabenštejnská věž

kostel Evangelické církve bratrské

Akce s volným vstupem bez nutnosti rezervace vstupenek

Délka	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30	12:00	12:30	13:00	13:30	14:00	14:30	15:00	15:30	16:00	16:30
12-17 hod.																
12-17 hod.																
9:00-12 hod																
celý den																
celý den																
celý den																
9:00-12 hod																

Podrobné popisy jednotlivých částí programu a aktuální informace najdete na: www.kulturkontakt.cz, Facebook - Agentura Kultur-Kontakt

Pořadatel: Statutární město České Budějovice – Odbor památkové péče Magistrátu města

Námět a realizace: MAREDIV s.r.o.

Ve spolupráci s: Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Státní okresní archiv, Národní památkový ústav České Budějovice, Biskupství českobudějovické, Reklamní společnost HOCH, Města Otakarova, z.s., Jihočeská vědecká knihovna, ČEVAK a.s., Alšova jihočeská galerie, Gymnázium Česká, Dům dětí a mládeže České Budějovice, Správa železnic, Ateliér A8000, restaurace Solnice, Umění ve městě z.s., Agentura Kultur-Kontakt, CBsystem, InBudejovice, Milan Binder, Žestě200, Sřecha Budějč, Českobratrská církev evangelická

Zdroj fotografií, není-li uvedeno jinak: archivy Agentury Kultur-Kontakt, Jarmila Sajtllová, Státní okresní archiv České Budějovice, Milan Binder

Pořadatel:

Námět a realizace:

Ve spolupráci:

inBudejovice.cz
oficiální kulturní kalendář

Agentura
Kultur-Kontakt

inBudejovice.cz

